

ਨਿਰਧਾਰਤ ਇੱਕ. ਇਹ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਬਣੀਆਂ ਸੈਕੜੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਮੁਢਲੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਦੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੁਣਨਾ ਅਤੇ ਚੁਣਨਾ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣਾ ਉਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤ ਸੈਕੜੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ। ਅਸੀਂ, ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਾਂਗੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਜੀ) ਅਤੇ (i) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਿਸਰ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਬਾਹਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਧਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਪੀਸੀ ਜੈਨ, ਸੀਜੇ, ਡੀਐਸ ਤਿਵਾਤੀਆ ਅਤੇ ਆਈਐਸ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ. ਜੇ.

ਦੇਵੀ ਦਾਸ ਗੋਪਾਲ ਕਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰ. LTD.,— ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦੇਹ.

1984 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 4883 .

ਸਤੰਬਰ 26, 1985।

ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1948 ਦਾ XI)—ਸੈਕਸ਼ਨ 2(d), (ff) ਅਤੇ (h), 4-B, 5(2) (a)(vi) ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'c' — ਮਾਲ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਤੋਂ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਵੀ ਹੈ — ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ — ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਫਾਰਮ XXII ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ — ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ — ਕੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ - ਕੀ 'ਖਰੀਦ' ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ।

Devi Dass Gopal Krishan Pvt. Ltd. v. The State of Punjab and another (D. S. Tewatia, J.)

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੱਚੇ ਆਝੂਤੀਆ ਨੂੰ ਵੀ 'ਡੀਲਰ' ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੀਲਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਡੀਲਰ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਮਾਲ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲ ਦਾ ਟਾਈਟਲ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਨਕਦ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ! ਮੌਰਟਗੇਜ, ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਸ਼ਨ, ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਮਾਲ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਤਬਾਦਲਾ ਉਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ - ਰਾਸ਼ਟਰ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋ ਡੀਲਰਾਂ (ਭਾਵ, ਮਾਲ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ *ਮਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਵਿਚਕਾਰ) ਵਿਚਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੈ ਜਾਂ ਹੈ। 'ਵੇਚਣ' ਅਤੇ 'ਖਰੀਦਣ' ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ, ਭਾਵ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਉਹੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਘੱਟ ਸੀ। ਜਾਂ ਇਹ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਸ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਡੀਲਰ ਏਜੰਟ ਨੇ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਕਮ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ ਉਸ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ 'ਕਮਿਸ਼ਨ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਨਾਮ. ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਖਰੀਦ', ਜੇਕਰ ਇਹ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ, ਹਾਈਪੋਥ ਕੈਟੇਸ਼ਨ, ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਖਰੀਦ ਡੀਲਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ 'ਵਿਕਰੀ'। ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਡੀਲਰ ਚਿੰਤਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਖੌਤੀ ਡੀਲਰ ਏਜੰਟ, ਭਾਵੇਂ ਪੱਕਾ ਆਝੂਤੀਆ ਜਾਂ ਕੱਚਾ ਆਝੂਤੀਆ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾਲ ਉਕਤ ਡੀਲਰ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਮੌਰਗੇਜ, ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਸ਼ਨ, ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪਾਰਾ 12 ਅਤੇ 18)

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਕੋਪਰਾ ਕਰਸਿੰਗ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼ LPA ਨੰਬਰ 487 ਆਫ 1971 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 7 ਨਵੰਬਰ, 1974 ਨੂੰ ਹੋਇਆ।

ਭਵਾਨੀ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। 1963 ਦੇ CW 1591 ਨੇ 23 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਦੇਵੀ ਡੀ ਐਸ ਐਸ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ 1977 ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੀਡਬਲਯੂ 4087 ਨੇ 12 ਜਨਵਰੀ, 1978 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

OVER RULED.

ਪੰਨਾ ਲਾਲ ਬਾਬੂ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਸੇਲਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤਾਰ। 7 STC 722.

ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤ

Devi Dads Gopal Krishan Pvt. Ltd. v. Then State of Punjab and another (D. S. Tewatia, J.)

1985 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਐੱਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐੱਸ.ਪੀ. ਗੋਇਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੇ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ:-

- (i) ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ '12 ਦਸੰਬਰ, 1984 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਪੀ.6' ਲਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 12 ਦਸੰਬਰ, 1984, ਅਨੁਬੰਧ 'ਪੀ.6', ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (ii) ਰਿੱਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਾਲ 1978-79 ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸਤੂਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਡੀ- ਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਨਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਠ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ;
- (iii) ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਲਿਖਤ। ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (iv) ਨੂੰ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਪੈਡਿੰਗ ਸਾਲ 1978-79 ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;
- (v) ਪਟੀਆਈ ਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਪੂਰਵ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਛੇਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ; ਅਤੇ
- (vi) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਖਰਚਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਮਨੋਜ ਸਵਰੂਣ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਡੀ.ਐਸ.ਬਰਾੜ, ਏ.ਏ.ਜੀ. (ਪੰਜਾਬ), ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਡੀ ਐਸ ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ.

(1) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਆਖਰੀ ਖਰੀਦਦਾਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਵਸੂਲਣ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ff) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਖਰੀਦ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਡੀਲਰ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਖਰੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(2) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਆਯਾਤ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਮੈਸਰਜ਼ ਦੇਵੀ ਦਾਸ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਕੰਪਨੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਪਾਹ ਗਿੰਨ ਅਤੇ ਤੇਲ-ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਪਿੜਾਈ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਕਿ ਕਪਾਹ ਅਤੇ ਤੇਲ-ਬੀਜ ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਨ; ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰਾਂ ਤੋਂ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ 1 | ਇਸ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ; ਕਿ ਸਾਲ 1961 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ 1973-74 ਅਤੇ 1974-75 ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ, ਜੋ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਵੀ ਹਨ, ਤੋਂ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਖਰੀਦ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ; ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਈਕਲੋਸਟਾਇਲਡ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਿਆਂ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਵਲ ਵਿਚ ਰਿੱਟ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4087 ਆਫ 1977 ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 12 ਜਨਵਰੀ, 1978 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਡੀਲਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ

ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿਟਰਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਤੋਂ ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ।

(3) ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ 1976-77 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 147 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਸ. ਜਗਦੇਬੋ ਆਇਲ ਮਿੱਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਦਰ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਡੀਲਰ ਨੇ ਵਿਕਰੀ

Devi Dads Gopal Krishan Pvt. Ltd. v. Then State of Punjab and another (D. S. Tewatia, J.)

ਵਿਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਫਾਰਮ XXII, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਦਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਖੁਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਡੈਬਿਟ ਸੀ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਫਾਰਮ XXII ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ।

(4) ਕਿ ਸਾਲ 1977-78 ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

(5) ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1978-79 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਾਲ 1977-78 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 17 ਸਤੰਬਰ, 1984 ਦੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।, ਅਨੁਸੂਚੀ P. 3, ਅਰਥਾਤ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਸਹਾਇਕ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਸਦੀਕ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ। ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਵਿਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ

1977 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4087 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 12 ਜਨਵਰੀ, 1978 ਨੂੰ ਹੋਇਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੀਮੇਡੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਰਿੱਟ ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੋਸ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 4087 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫੁੱਲ ਬੈਚ । - 1977 ਨੇ 12 ਜਨਵਰੀ, 1978 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ ਨੇ *ਭਵਾਨੀ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ* ਬਨਾਮ *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ* ਅਤੇ *ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ*, (1) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਨੀਂਹ ਦੇ ਅਧਾਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ, ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ, ਜੋ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਵੀ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਏਜੰਟ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦਾ 'ਕਮਿਸ਼ਨ' ਹੋਣਾ, ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਡੀਲਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਯਾਨੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ ਨੇ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ *ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ*। ਪੰਨਾ ਲਾਈ ਬਾਬੂ ਲਾਈ ਬਨਾਮ *ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਯੂ.ਪੀ., Lttefcnoto*, (3) ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ।

(7) ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਸ *oi'Bhawmi Cotton Mills Ltd. (supra)* ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੰਨਾ 320 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: (1) ਕੀ ਇਹ ਦੂਜਾ

(1) 20 STC 290." ~ "

(2) 1971 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 487, 7 ਨਵੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(3) 7 STC 722. ■ _

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2)(ਏ) ਦੀ ਧਾਰਾ 5(1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ (vi) ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ, ਅਤੇ (2) ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 26 ਸਤੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਵੈਧ ਸੀ।

(8) ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਰਜਿਸਟਰਡ, ਡੀਲਰ (ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ) ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਾਂ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕੁਲ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, *ਭਵਾਨੀ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(9) ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਸਵਰੂਪ ਨੇ ਫਿਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

(10) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: (1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1591, 23 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ):

“ਅਗਲਾ ਨੁਕਤਾ ਜਿਸ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 344 ਆਫ 1964, ਆਦਿ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। 'ਡੀਲਰ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਡੀ) ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਇੱਕ ਕਾਰਕ, ਇੱਕ ਦਲਾਲ, ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ, ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਏਜੰਟ, ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਪਾਰਕ ਏਜੰਟ ਜੋ ਮਾਲ ਵੇਚਣ, ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕੋਲ ਵਪਾਰ ਦਾ ਰਿਵਾਜੀ ਕੋਰਸ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮਾਲ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਡੀਲਰ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਕੁਝ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

Devi Dass Gopal Krishan Pvt. Ltd. v. The State of Punjab and another (D. S. Tewatia, J.)

ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਪਾਹ ਦਾ ਬੀਜ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁਪਤਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਪੇਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਕਿਸੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦਾ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਕੇ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਨਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮੈਸਰਸ ਪੰਨਾ ਲਾਈ ਬਾਬੂ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (4) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਉਹ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫਰਜ਼ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦ ਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਕੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਏਜੰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਹੈ ਜੋ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

Devi Dass Gopal Krishan Pvt. Ltd. v. The State of Punjab and another (D. S. Tewatia, J.)

ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਘਟਨਾ ਕਿਸ 'ਤੇ ਡਿੱਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜੋ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਠੇਕਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 230 ਤੋਂ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੂਟ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਏਜੰਟ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਾ ਨਾਮ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਨਾ ਮੁੜ ਬਟਟੇਬਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੂਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸ ਵਰਗ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਕਿਓਡ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਨੇ ਚੌਗਮਲ ਬਨਾਮ ਜੈਨਾਰਾਇਣ, (5) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਗਾਹਕ ਅਤੇ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਿਖਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜ਼ਬਾਨੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੱਕਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਹੈ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਫਾਰਵਰਡ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੱਕਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ ਡੋਲ ਕ੍ਰੇਡਰ ਏਜੰਟ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਇਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਫਾਲਟ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੌਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਖੁਦ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ [ਵੇਖੋ ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ by AC ਦੱਤ, ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ (1951) ਪੰਨਾ 906 'ਤੇ],

ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੌਦੇ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਕਿਸ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

(5) (1913) 20 IC 882.

(6) (1013) 20 I.C. 992.

ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੌਣ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਗਿਆ

ਮੈਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਇਹ "ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਸਖਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, 1964 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 344, ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਕਪਾਹ ਦੇ ਬੀਜ ਖਰੀਦੇ ਸਨ। ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਕਪਾਹ ਦੇ ਬੀਜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਇਸਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ ਅਤੇ, ਕਿ 'ਡੀਲਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਕਪਾਹ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। (a) (vi) ਦੋਹਰੇ ਟੈਕਸਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਕਿਸੇ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, goods ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਲੇ ਡੀਲਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ"

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 230 ਤੋਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਪੂਰਵ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਏਜੰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੂਰੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਫੋਗਮਲ ਬਨਾਮ ਜੈਨਾਰਾਇਣ, (6) ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਕਲੋਡ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗਾਹਕ ਅਤੇ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੰਧ- ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਿਖਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜ਼ਬਾਨੀ।

(11) ਅਸੀਂ ਏਥੇਵੀਵਿਊ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ "ਵਪਾਰਕ ਕਸਟਮ" ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 230 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਏਜੰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਹਨ।

Devi Dass Gopal Krishan Pvt. Ltd. v. The State of Punjab and another (D. S. Tewatia, J.)

ਐਕਟ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੋਲ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਦਿੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸਮੀਕਰਨ 'ਸੋਲ' ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇੱਕ 'ਖਰੀਦ' ਹੋਣ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(12) ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਧਾਰਾਵਾਂ (d), (ff) ਅਤੇ (h) ਵਿੱਚ 'ਡੀਲਰ', 'ਸੀ'ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ:

"2. ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਨਾ ਹੋਵੇ-

(ਡੀ) 'ਡੀਲਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਸਮੇਤ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਵਪਾਰ ਦੇ ਆਮ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਵੇਚਦਾ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਥਾਨ ਉਕਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਰਾਜ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਥਾਨ ਉਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, 'ਡੀਲਰ' ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਮੈਨੇਜਰ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ। - (1) ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਕਲੱਬ ਜਾਂ ਕੋਈ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਵੇਚਦੀ ਜਾਂ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ, ਅਨੁਸੂਚੀ C ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਹੈ।

(2) ਇੱਕ ਕਾਰਕ, ਇੱਕ ਦਲਾਲ, ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ, ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਦਾ ਏਜੰਟ, ਇੱਕ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਪਾਰਕ ਏਜੰਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹੀ ਵਰਣਨ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਵੇਚਣ, ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਲ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕੋਲ ਵਪਾਰ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰ

(6) (1013) 20 I.C. 992.

Devi Dass Gopal Krishan Pvt. Ltd. v. The State of Punjab and another (D. S. Tewatia, J.)

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਵੇਚਣਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣਾ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਹੈ।

(3) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, 'ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਲੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

\$ * * * \$
ਐਕਸ

(ff) 'ਖਰੀਦਣਾ' ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵੀ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਨੁਸੂਚੀ C ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਨਕਦ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੌਰਗੇਜ, ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਸ਼ਨ, ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨ ਦੇ ਅਧੀਨ।

* * * * *

(h) 'ਵਿਕਰੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਨਕਦ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚੀ C ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ, ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਸ਼ਨ, ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ;

ਵਿਆਖਿਆ। —(1) ਭਾੜੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਹੋਰ ਕਿਸਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਮਾਲ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

* * * * *
** ■*** * * * * *
ਵੀ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਇਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ (7.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਬਿਸ਼ਬਰ ਸਿੰਘ ਲਾਇਕ ਰਾਮ, (7), ਯੂਪੀ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਡੀਲਰ' ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ। 15 ਦਾ 1948), ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂਪੀ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

Devi Dafs Gopal Krishan Pvt. Ltd. v. The State of Punjab and another (D. S. Tewatia, J.)

ਇਹ ਵੇਖੋ ਕਿ ਕੀ ਕੱਚਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਉਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ, ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਲਦ 'ਡੀਲਰ' ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਾ ਏਜੰਟ ਵੀ ਉਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਉਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'ਡੀਲਰ' ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਡੀਲਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ, ਇੱਕ ਕਾਰਕ, 9 ਡੋਲ ਕ੍ਰੇਡਰ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਪਾਰਕ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵੀ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਵਰਣਨ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਦਲਾਲ, ਇੱਕ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਆੜ੍ਹਤੀਆ। ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ 'ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮਾਲ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2(c) ਵਿੱਚ "ਡੀਲਰ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇੰਨੀ ਚੌੜੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਮ ਜਾਂ ਵਰਣਨ ਦੇ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। 'ਆੜ੍ਹਤੀਆ' ਸ਼ਬਦ ਕੱਚਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਚੌੜਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੱਚਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਉਪਜ ਨੂੰ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋਲਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਰਣਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਸੀ) ਕੱਚਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਵਿੱਚ 'ਡੀਲਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ....."

UP ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(c) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚ 'ਡੀਲਰ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਸ਼ਰਤਾਂ:

"2(c) 'ਡੀਲਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਘ, ਭਾਵੇਂ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਲਈ...

.....

ਵਿਆਖਿਆ।—ਇੱਕ ਕਾਰਕ, ਇੱਕ ਦਲਾਲ, ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਆੜ੍ਹਤੀਆ, ਇੱਕ ਡੋਲ ਕ੍ਰੇਡਰ ਏਜੰਟ, ਇੱਕ ਨਿਲਾਮੀਕਰਤਾ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਪਾਰਕ ਏਜੰਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹੀ ਵਰਣਨ ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮਾਲ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਡੀਲਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। "

ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਰੀ ਮੈਟੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੱਚੇ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਨੂੰ ਵੀ 'ਡੀਲਰ' ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੀਲਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਡੀਲਰ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਮਾਲ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਨਕਦ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ।, ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਸ਼ਨ, ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਮਾਲ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਤਬਾਦਲਾ ਉਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਕੁੱਲ ਹੈ .y ਇਸ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋ ਡੀਲਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਲੈਣ-ਦੇਣ (ਭਾਵ, ਮਾਲ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਵਿਚਕਾਰ) ਹੈ ਜਾਂ ਹੈ। 'ਵੇਚਣ' ਅਤੇ 'ਖਰੀਦਣ' ਦੀ ਟਰਾਂਸ- ਸੈਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਉਹੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਸੀ। ਘੱਟ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਸ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਡੀਲਰ ਏਜੰਟ ਨੇ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਕਮ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ ਉਸ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਤਾਂ 'ਕਮਿਸ਼ਨ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਨਾਮ.

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ (ਇ ਪੰਜਾਬ ਕੋਪਰਾ ਕਰਸਿੰਗ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੇਸ -ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਕਿ *ਭਵਾਨੀ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ

ਉਪਰੋਕਤ ਐਲਪੀਏ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ

“ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਕਪਾਹ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਕਾਮ ਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਭਵਾਨੀ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ* ਬਨਾਮ *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ*, (8) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਚੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੌਦੇ ਦੇ ਕੋਰਸ. ਪਾਰਟੀਆਂ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਕਿਸ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਪਾਹ ਦੇ

Devi Dafs Gopal Krishan Pvt. Ltd. v. The State of Punjab and another (D. S. Tewatia, J.)

ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਭਵਾਨੀ ਕਾਟਨ ਮਿਲੱਜ਼ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਇਹ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਾਨੀ ਕਾਟਨ ਮਿਲੱਜ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ

ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਵਾਨੀ ਕਾਟਨ ਮਿਲੱਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, (9), ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜੇ ਵੀ ਫੀਲਡ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(8) 20 STC 290.

(9) (CW 1591 of 63) ਨੇ 23 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। 1965

ਭਵਾਨੀ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ (10) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ, ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਇਹ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(14) ਅਸੀਂ ਪੰਨਾ ਬਾਬੂ ਲਾਈ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਵੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ, ਏਜੰਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਰਿਵਾਇਤੀ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਸਬੰਧੀ ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਵਿਕਰੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੇ 'ਸੋਲ' ਜਾਂ 'ਖਰੀਦ' ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ- 'ਵਿਕਰੀ' ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਅਤੇ 'ਖਰੀਦਣ' ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ / ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਡੀਲਰ। ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡੀਲਰ ਸਨ ਅਤੇ ਕੀ - ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਮਾਲ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਲਾਂ ਨੂੰ, ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹੋਰ ਡੀਲਰ, ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੌਰਗੇਜ਼, ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਸ਼ਨ, ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ।

(15) ਹੁਣ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਮਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਉਹ ਸਨ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ - ਐਕਟ ਦੇ ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਖਰੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ।

(16) ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦਾ ਆਖਰੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2)(a)(vi) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੇ ਟਰਨਓਵਰ ਤੋਂ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਫਾਰਮ XXII ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਡੀਲਰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਹੈ:

“5(2) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਸਮੀਕਰਨ 'ਟੈਕਸਯੋਗ ਟਰਨਓਵਰ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਡੀਲਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ।

(10) 20 STC 290.

ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਦਾ ਹੈ-

(a) ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਟਰਨਓਵਰ-

* * * * *

(vi) ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ

Devi Dads Gopal Krishan Pvt. Ltd. v. Then State of Punjab and another (D. S. Tewatia, J.)

ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। :

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ, ਨਿਰਯਾਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਲ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

• 96C *k *k *ka >

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਕੀਮਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਥਿਤ ਏਜੰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਲੱਸ 1 | ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਤੱਥ), ਪਰ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਫਾਰਮ XXII ਵਿੱਚ ਡੀਲਰ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

(17) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਕਥਿਤ ਡੀਲਰ ਏਜੰਟ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਮਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੇ ਉਕਤ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਫਾਰਮ XXII ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਥਿਤ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਉਸਦਾ ਮੋੜ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮਾਂ 'ਤੇ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(18) ਕਿਸੇ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਖਰੀਦ' ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੌਰਗੇਜ, ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਸ਼ਨ, ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਡੀਲਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੋਣ ਤੱਕ ਖਰੀਦ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ 'ਵਿਕਰੀ'। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡੀਲਰ ਏਜੰਟ, ਭਾਵੇਂ ਪੱਕਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਜਾਂ ਕੱਚਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਕਤ ਡੀਲਰ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਾਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ, ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਸ਼ਨ, ਚਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਵਚਨਬੱਧ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਗਿਰਵੀ, ਕਲਪਨਾ, ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਲਿਖਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਡੀਲਰ ਏਜੰਟ ਵਿਚਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਮਾਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ, ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਸ਼ਨ, ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਗਹਿਣੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿ ਉਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੇ ਮਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲ ਦੀ 'ਖਰੀਦ' ਦੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਡੀਲਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੇ ਮਾਲ ਦੇ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਧਾਰਾ 5(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਟਰਨਓਵਰ ਤੋਂ

ਅਜਿਹੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੇ ਮਾਲ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਐਕਟ ਦੇ) (a)(vi) ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਫਾਰਮ XXII ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ।

(19) ਕਿਉਂਕਿ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ (ਕਥਿਤ) ਵਿਚਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਹੋਣ ਲਈ) ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਕਮ 'ਵਿਕਰੀ' ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂ ਇੱਥੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ, ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਸ਼ਨ, ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਗਹਿਣੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ (ਅਰਥਾਤ, ਕਥਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ) ਤੋਂ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(20) ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਦੀਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

1977 ਦੀ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 4087, ਅਨੁਸੂਚੀ P.1, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਪਣੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰਾਂ (ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟਾਂ) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਕਤ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੀ। ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ, ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(21) ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨੋਰੀਸਿਰਿਟ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। 1,000 ਲਾਗਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

ਪ੍ਰੈਮ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਮੁੱਖ ਜੱਜ-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

IS ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਡੀ.ਐਸ ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ. ਵੀ. ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਆਈ.ਐਸ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ. ਜੇ.

ਹਰੀ ਮਿੱਤਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਬੀ.ਐਮ ਸਿੱਕਾ, - ਜਵਾਬਦਾਰ।

1983 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1108.

Devi Dads Gopal Krishan Pvt. Ltd. v. Then State of Punjab and another (D. S. Tewatia, J.)

2 ਦਸੰਬਰ 1985

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈੱਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III)— ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਅਤੇ 13— ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ-ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤ ਗੈਰ-ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ —ਕੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਿੱਜੀ ਲੋੜ—ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧ— ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ—ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਹੈ—ਕੀ ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੁਨਿਆਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤ ਲਈ ਛੱਡੀ ਗਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਿੱਜੀ ਲੋੜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪਰਾ 2੯)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ